

Список використаних джерел

1. Проект Закону про правотворчу діяльність від 25.06.2021 р. № 5705. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72355 (дата звернення 18.05.2022)
2. Дудченко В. В. Ціннісний вимір юридичної техніки. *Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя прийняття Конституції України)* : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 трав. 2021 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Т. 1. С. 44-46.
3. Подорожна Т. С. Правовий порядок: теоретико – методологічні засади конституціоналізації: автореф. дис. д-ра. юрид. наук : спец. 12.00.01. Київ. 2017. 41 с.
4. Мочульська М. Є. Правова доктрина та наукова експертиза: взаємодія в сучасних умовах. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 4. С.55 – 64
5. Манько Д. Г. Технологія проведення правової експертизи юридичних документів. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. С.63-67. URL: <http://www.sci-notes.mgu.od.ua/archive/v25/22.pdf> (дата звернення 01.05.2022)
6. Офіційний вебсайт Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/novyna/konstytuciynny-sud-ukrayiny-v-umovah-voyennogo-stanu-i-v-osoblyvyu-period-prodovzhuje-0> (дата звернення 19.05.2022)

Науковий керівник: д.ю.н., професор Дудченко В. В.

Булгару Вікторія Миколаївна

*студентка 1-го курсу факультету психології, політології та соціології
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ФЕНОМЕН ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

У сучасних геополітичних, великих політичних, етнічних, соціальних конфліктах, що переростають у військові, все більше значення надається так званій інформаційній війні. Інформаційна війна, як і будь-яка інша, представляє протистояння сторін, які мають різні позиції та погляди. Проте, зброєю у такій війні виступатиме не звичні всім автомат чи гвинтівка, а ретельно підібрана та підго-

товлена інформація. Інформаційна війна – це використання інформації та управління нею з метою отримання конкурентної переваги над ворогом, яка включає: збір тактичної інформації; захист інформаційних ресурсів; розповсюдження пропаганди або дезінформації для деморалізації населення/армії; підлив якості інформації опонента [3].

Учасники інформаційної війни не завжди мають мету вийти з неї загальноновизнаними переможами, найчастіше перед ними стоїть завдання просто отримати перевагу над супротивником. Незважаючи на нешкідливість такої війни, не можна назвати її менш небезпечною для всього людства. ООН у 2001 році опублікували доповідь, в якій інформаційні війни були віднесені до загроз особистості, усьому суспільству в цілому та державі, а також до заохочення тероризму та спроб вийти на домінуючі позиції в інформаційному просторі [2].

Сучасна інформаційна війна може вестися постійно, анонімно та непомітно, у будь-якій точці інформаційного простору, включаючи чужу територію. Об'єктом нападу тут виступає культурний простір противника, його свідомість, і довгий час він може взагалі не усвідомлювати, що став об'єктом нападу чи управління ззовні. Прийоми інформаційних війн у XXI столітті стали набагато витонченішими, а тому небезпечнішими через те, що фахівці, які планують та здійснюють інформаційні атаки, озброєні сучасними знаннями в галузі психології та інформаційних технологій. Це дозволяє їм впливати на свідомість і в такий спосіб управляти вчинками людей.

Головне завдання будь-якої інформаційної війни – змінити спосіб мислення людей, вплинути на систему уявлень про світ, змінити її. Головний інструмент, який використовують маніпулятори у сучасному світі – засоби масової інформації, мас-медіа. Вибір того чи іншого джерела залежатиме від аудиторії, на яку хочуть направити свою зброю. Протягом багатьох років головним рупором інформаційної війни є телебачення та радіо, адже саме воно створює враження співучасті та присутності у потоці новин. Телевізор і радіо мають попит, в основному цій попит пов'язаний з дорослою частиною населення, а молоді люди в сучасному світі менш схильні до маніпуляції, оскільки мають уявлення про надійні та ненадійні джерела інформації. До інструментів інформаційних воєн можна віднести: цензуру, пропаганду, наклеп і поширення чуток, а також хакерство та інформаційний шпигунство.

Крім психологічної складової, інформаційна війна може мати іншу важливу сторону – технічну, пов’язану з протиборством у сфері пошуку, виділення та відповідної обробки необхідної інформації для використання у протиборстві. Тому в сучасних умовах часто під інформаційною війною розуміється стан протиборчих сторін, за яким здійснюється активний інформаційний вплив на інформаційні ресурси один одного з метою отримання певного виграшу у матеріальній та інтелектуальній сфері. Сучасне розуміння інформаційної війни включає такі аспекти, як напад на інформаційну інфраструктуру, кібер тероризм, кібер злочин, атаки на комерційні та воєнні веб-сайти, виведення з ладу веб-сайтів, кібер-війна, мережева війна [4].

Цілями інформаційної війни можуть бути: попередження можливого військового конфлікту; ослаблення морального духу особового складу збройних сил і цивільного населення супротивника; внесення в суспільну свідомість й індивідуальну свідомість ворожих, шкідливих ідей і поглядів; дезорієнтація та дезорганізація мас, внесення безладу в інформаційну мережу супротивника; ослаблення патріотичних переконань і національних традицій; провокування і спонукання до відмови від участі в бойових діях; залякування свого народу «образом ворога»; залякування супротивника своєю могутністю; створення передумов для досягнення намічених воєнно-політичних цілей з мінімальними людськими втратами та матеріальними витратами [5].

Цілі інформаційної війни в такому розумінні зовсім інші, ніж війни у «традиційному» розумінні: не фізичне знищення противника та ліквідація його збройних сил, не знищення важливих стратегічних та економічних об’єктів, а широкомасштабне порушення роботи фінансових, транспортних, комунікаційних мереж та систем, часткове руйнування економічної інфраструктури та підпорядкування населення атакованої країни волі країни-переможця. Більше того, в епоху інформаційних війн плани бойових операцій розробляються військовими разом із цивільними фахівцями, причому нерідко останні відіграють провідну роль у цьому. Тобто армія змушена спочатку опановувати нові інформаційні технології, а вже потім шукати шляхи їх використання. Для досягнення своїх цілей протиборчі сторони активно використовують весь арсенал засобів, які здатні впливати на інформаційний та інтелектуальний ресурс протилежної сторони та дозволяють маніпулювати даними та знаннями.

Отже, інформаційна війна – тривале протистояння кількох сторін, основною метою якого є панування однієї зі сторін в управлінні думкою цільової аудиторії та усунення з інформаційного поля/дискредитація іншої сторони.

Список використаних джерел

1. Alberts D. S et al. Understanding Informational Age Warfare.
2. Burns A., Elthan B. Twitter Free Iran: an Evaluation of Twitter's Role in Public Diplomacy and Information Operations in Iran's 2009 Election Crisis.URL: http://www.networkinsight.org/verve/_resources/CPRF_2009_papers.pdf#page=322
3. Serskykh Nadiya, Information Wars in the Internet Marketing Context, p. 4, 2014, URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znptdau_2014_2_7.pdf URL: <http://www.dtic.mil/cgi-bin/GetTRDoc?AD=ADA395859>
4. Williams Patricia, «Information Warfare: Time for a redefinition», Edith Cowan University, Research Online, Australia, p. 10, 2010. URL: http://www.researchgate.net/profile/Patricia_Williams10/publication/49279651_Information_Warfare_Time_for_a_redefinition/links/09e415121830739c6b000000.pdf
5. Антонюк В. В. Інформаційна війна в структурі сучасного геополітичного протистояння: нові контексти та інтерпретації. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 7. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2121> (дата звернення: 25.05.2022). DOI: 10.32702/2307-2156-2021.7.33

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Капустіна Н. Б.

Духневич Анастасія Андріївна

студентка 4-го курсу факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія»

СПРАВЕДЛИВІСТЬ ЗІ СТОРОНИ УТИЛІТАРИЗМУ (ДЖЕРЕМІ БЕНТАМ, ДЖОН СТЮАРТ МІЛЛЬ) «КОРОЛЕВА ПРОТИ ДАДЛІ И СТВЕНСА»))

Джеремі Бентам англійський філософ 18 століття – дав перший і найбільш розширений опис «етики утилітаризму». Основна ідея полягає в тому, щоб правильно і справедливо діяти, аби примножити щастя для більшості людей. І не так важливий сам вчинок, як результат (тобто-консеквенціалізм, коли етичність вчинку залежить від його